

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СФЕРІ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Підсосонна Я.Г.

*методист вищої категорії факультету фінансів
та цифрових технологій,
старший викладач кафедри фінансових ринків та технологій
Державного податкового університету
м. Ірпінь, Україна*

Поява та використання штучного інтелекту суттєво впливає на розвиток суспільства, стрімко змінюючи всі аспекти сучасного соціального, політичного та економічного життя.

Штучний інтелект (ШІ) – це нова технологічна наука, яка об'єднує теорію, методи, технології та прикладну систему шляхом комп'ютерного моделювання, розширення та поглиблення людського інтелекту, щоб зробити його подібним до людського способу мислення. Його суть полягає в тому, щоб стати досконалою інтелектуальною машиною, постійно моделюючи і досліджуючи поведінку людини. В процесі розвитку теорія та технологія ШІ стають все більш зрілими, а сфера застосування постійно розширюється. Зараз він вийшов за межі простого моделювання людської поведінки і перетворився на інтегровану багатофункціональну прикладну дисципліну орієнтовану на застосування [1].

Впровадження штучного інтелекту у фінансові послуги є одним із найбільш перспективних досліджень у сучасних міжнародних фінансових установах. У сфері фінансових послуг технології ШІ застосовуються в управлінні ризиками, маркетингу, транзакціях, оптимізації продуктів фінансових установ, торгівлі фінансовими активами, управлінні капіталом і активами, страхуванні та банківській справі, обслуговуванні клієнтів, кредитуванні.

Звичайно, штучний інтелект має безпрецедентні переваги у фінансовій сфері, але також має і певні ризики, як і будь-які інші новітні технології. То ж не потрібно ігнорувати ризики, притаманні самій технології, сприяючи розвитку технології ШІ у сфері фінансових послуг.

Поєднання штучного інтелекту та фінансових послуг являє собою потужну синергію, що змінює форму галузі. Результатом такого партнерства є фінансова трансформація, основні результати якої наведені в таблиці.

**Трансформація фінансових послуг
завдяки використанню штучного інтелекту**

Напрямок використання ШІ	Результат використання ШІ
Покращення процесу прийняття рішень	ШІ надає інструменти для аналізу величезних обсягів фінансових даних у режимі реального часу, що дозволяє установам приймати більш обґрунтовані рішення, щодо інвестицій, управління ризиками та взаємодії з клієнтами
Покращення взаємодії з клієнтами	Чат-боти на основі штучного інтелекту, персоналізовані рекомендації та віртуальні помічники покращують взаємодію з клієнтами, надаючи цілодобову підтримку та індивідуальні фінансові консультації
Ефективність та автоматизація	Рутинні завдання автоматизуються, знижуючи операційні витрати та звільняючи людські ресурси для більш стратегічних ролей
Зниження ризиків	Алгоритми штучного інтелекту можуть виявляти шахрайські дії, оцінювати кредитні ризики та відстежувати ринкові коливання, сприяючи розробці надійних стратегій управління ризиками
Інновації	Фінансові установи використовують ШІ для розробки інноваційних продуктів і послуг, таких як робо-консультанти, рішення на основі блокчейну і прогнозна аналітика
Безпека даних	ШІ використовується для кібербезпеки, захищаючи конфіденційні фінансові дані від загроз і зломів
Відповідність нормативним вимогам	Системи штучного інтелекту допомагають фінансовим організаціям відповідати регуляторним стандартам, що постійно змінюються, знижуючи витрати і ризики, пов'язані з дотриманням нормативних вимог
Конкурентоспроможність на ринку	Фінансові установи, які використовують штучний інтелект, отримують конкурентну перевагу швидко реагуючи на зміни ринку та запити клієнтів

Джерело: складено автором на основі [2]

ШІ у фінансових послугах означає використання вдосконалених алгоритмів машинного навчання, аналітику даних і технологій автоматизації для вдосконалення та трансформації різних аспектів фінансової галузі. ШІ застосовується в широкому спектрі фінансових

послуг, включаючи банківську справу, інвестиції, страхування, управління активами тощо.

Фінансові установи повинні знайти баланс між автоматизацією та людським наглядом, гарантуючи, що системи штучного інтелекту сприятимуть прийняттю людських рішень, а не замінять його повністю. Оскільки технології штучного інтелекту продовжують розвиватися, вони, ймовірно, відіграватимуть все більшу роль у захисті фінансових установ та їхніх клієнтів від шахрайства та ризиків [2].

За останні кілька років фінансовий сектор зазнав значних змін завдяки розвитку ШІ. Інтелектуальні алгоритми, навчання машин та обробка великих обсягів даних стали невід’ємною частиною фінансової сфери. Ці технології допомагають покращити прийняття рішень та знизити ризики проте, разом з можливостями приходять і виклики. Впровадження ШІ вимагає великих інвестицій, навчання персоналу та забезпечення безпеки даних. Україна не є винятком, і маємо вивчати досвід інших країн та розробляти власні стратегії використання ШІ в фінансовому секторі.

За даними Precedence Research (Всесвітня організація з дослідження ринку та консалтингу), обсяг ринку корпоративного штучного інтелекту у 2022 році оцінювався в 7,02 мільярда доларів США, а до 2032 року він, за прогнозами, досягне приблизно 270,06 мільярда доларів США, зростаючи на 44,1% у середньому за прогнозований період з 2023 по 2032 рік.

Корпоративний штучний інтелект – це здатність використовувати методології ШІ, які об’єднують людські здібності до навчання, сприйняття та взаємодії на такому рівні складності, що допоможе підприємствам прогнозувати фінансові результати [3].

Для досягнення успіху у сучасному світі фінансів необхідно бути готовими до інновацій та впровадження нових технологій. Штучний інтелект є однією з найбільш перспективних галузей, і розуміння його ролі та можливостей допоможе бути на крок попереду в цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Yuxin Li, Jizheng Yi, Huanyu Chen, Duanxiang Peng. Theory and application of artificial intelligence in financial industry. *Data Science in Finance and Economics*. 2021. Volume 1. Issue 2. P. 96–116. URL: <https://www.aimspress.com/article/doi/10.3934/DSFE.2021006?viewType=HTML> (дата звернення: 08.12.2023).

2. Pratibha Kumari J. Future of AI in Financial Services & Revolutionizing Financial Services with AI-Powered IT Solutions. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/future-ai-financial-services-revolutionizing-ai-powered-jha> (дата звернення: 08.12.2023).

3. Enterprise Artificial Intelligence (AI) Market Report 2032. URL: <https://www.precedenceresearch.com/enterprise-artificial-intelligence-market> (дата звернення: 09.12.2023).